

Nurmijärvi

SITOWISE

4.4.2024

Nurmijärven Kirkonkylän keskustan kehittämissuunnitelma 2035+

RAPORTTI

Sisällysluettelo

1. Johdanto
 2. Tavoitteet
 3. Suunnittelun reunaehdot ja lähtökohdat
 4. Kehittämissuunnitelma 1:4000
 - 4.1. Kehittyvä Kirkonkylä
 - 4.2. Täydennysrakentaminen
 - 4.3. Keskustan kehittäminen
 5. Teemakartat
 - 5.1. Liikenne ja pysäköinti
 - 5.2. Maisema ja viheryhteydet
 - 5.3. Palvelut ja toiminnallisuus
 - 5.4. Kirkonkylän helmet
 - 5.5. Vaiheistus
 6. Vaikutusten arviointi
 7. Vuorovaikutus
 8. Huomioita jatkosuunnitteluun
- Lähteet

1. Johdanto

Nurmijärven Kirkonkylän keskustaan laaditun kehittämissuunnitelman tavoitteena on luoda alueelle kehittymisen edellytykset tuleville vuosikymmenille paikan arvot ja ominaispiirteet tunnistaen ja niitä vaalien. Työn aikana on muodostettu kokonaiskuva Kirkonkylän keskustan alueesta: sen arvoista, ominaispiirteistä ja potentiaalista sekä käynnissä olevista hankkeista ja tulevaisuuden tarpeista. Kehittämissuunnitelma on luonteeltaan ohjaava visio, esitys alueen tavoitetilasta ja keinoista tavoitteisiin pääsemiseksi alueen tulevaisuuden kaavoitusta ja maankäytön suunnittelua varten. Työssä on keskitytty historiallisen Kirkonkylän alueelle, Aleksis Kiven tien, Helsingintien ja Perttulantien väliselle alueelle.

Prosessin aikana käytiin vuoropuhelua ja osallistettiin asukkaita, luottamushenkilöitä, viranomaisia ja muita sidosryhmiä erilaisten työpajojen ja kyselyjen avulla. Vuorovaikutustilaisuuksien sisältö ja tulokset on koottu vuorovaikutuksen liiteraporttiin 1. Työhön sisältyi lisäksi kehittämissuunnitelman vaikutusten arviointi, suunnitelman visualisointi sekä Pratikankujan ja Aleksis Kiven tien kaupallisten edellytysten tarkastelu. Työn aikana laadittiin Kirkonkylän kaupallinen selvitys sekä maisema- ja viherverkkoselvitys, joita hyödynnettiin kehittämissuunnitelman lähtöaineistoina. Työtä on ohjannut Nurmijärven kunnan edustajista koottu ohjausryhmä. Kehittämissuunnitelman on laatinut Sitowise Oy:n monialainen työryhmä.

4.4.2024

Suunnittelualueen ja tarkastelualueen raja.

Työryhmä:

Maarit Virkkunen, projektipäällikkö
Lotta Syväniemi, projektiarkkitehti
Karitta Liikka, maisemasuunnittelu
Matti Vänskä, liikennesuunnittelu
Christopher Erdman, arkkitehti
Andrea Esquivel, arkkitehti, visualisointi
Ella Uotila, liikennesuunnittelu
Eero Puurunen, kestävyystarkastelut
Matias Halmeenmäki, konseptit & vuorovaikutus

Kunnan työryhmä:

Crista Toivola, asemakaavapäällikkö
Anita Pihala, yleiskaavapäällikkö
Sanna Okko, kaavoitusarkkitehti
Tarja Johansson, asemakaavasuunnittelija
Pia Korteniemi, liikenneinsinööri
Marko Järvenpää, elinkeinojohtaja
Teemu Siltanen, viestintäpäällikkö
Jaana Solin, viestinnän asiantuntija

2. Tavoitteet

Kirkonkylän kehittämissuunnitelma tähtää vuoteen 2035. Suunnitelma mahdollistaa alueen kehittämisen vaiheittain asetettujen tavoitteiden mukaisesti ohjaamalla asemakaavoitusta ja toimintojen kehittämistä.

Suunnitelman tavoitteena on tiivistää Kirkonkylän keskustaa hallitusti ja vahvistaa alueen elinvoimaa. Tavoitteena on viihtyisä ja turvallinen Kirkonkylän keskusta, joka toimii kohtaamis- ja tapahtumapaikkana. Liikkuminen on sujuvaa ja turvallista kaikilla kulkumuodoilla, ja erityisesti jalankulun ja pyöräilyn edellytyksiä Kirkonkylällä parannetaan. Täydennysrakentaminen tuo uusia asukkaita Kirkonkylälle, mikä luo uusia mahdollisuuksia alueen kehittämiseksi. Tavoitteena on elinvoiman ja keskustan palvelutarjonnan parantaminen sekä matkailun kehittäminen ja tapahtumien mahdollistaminen. Vehreä katukuva, kehitettävät julkiset ulkotilat sekä uudet puistoalueet ja reitit tarjoavat ulkoilumahdollisuuksia ja toiminnallisia ajanviettopaikkoja kaikenikäisille. Tavoitteena on kestävien liikkumismuotojen tukeminen suunnitteluratkaisuilla sekä pysäköinnin uudelleenjärjestäminen Kirkonkylän ydinalueilla.

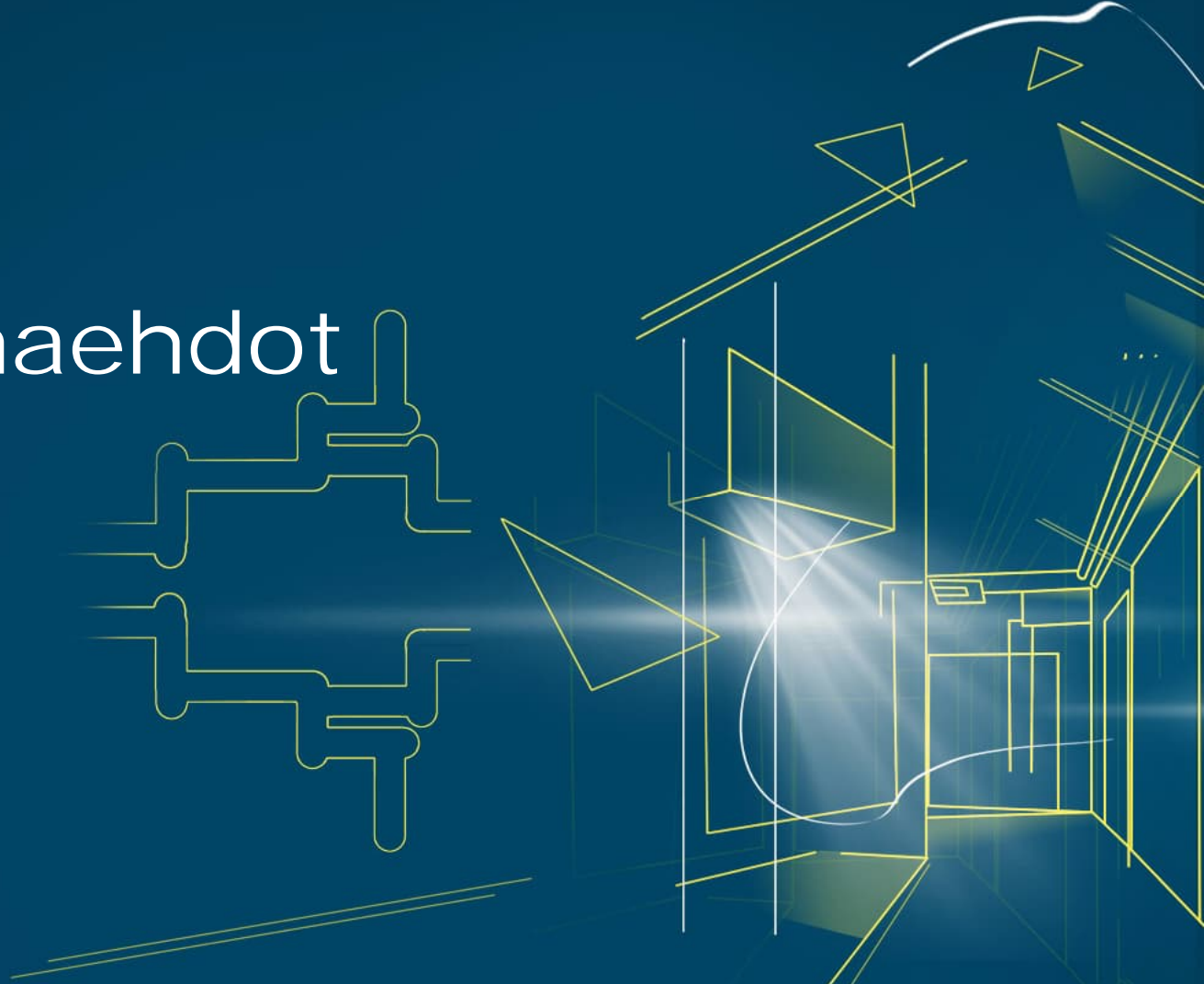

Me tehdään tulevaisuuden
**NURMIJÄRVEN
KIRKONKYLÄ**

Työssä huomioitiin erilaiset näkökulmat: ympäristön viihtyisyys ja kaupunkikuva, kulttuuriympäristö, viherverkosto, maisemalliset arvot, julkisten ulkotilojen kokonaisuus, eri liikennemuodot ja pysäköinti, kestävyysnäkökulma, elinkeinotoiminta, asuminen ja kunnan toiminnot.

Työn alkuvaiheessa laadittiin kaksi vaihtoehtoista konseptia, joiden pohjalta muodostettiin lopullinen konsepti *Kirkonkylä kukassa*, joka on esitys eheän, viihtyisän ja elävän Kirkonkylän keskustan kehittämiseksi.

3. Suunnittelun reunaehdot ja lähtökohdat

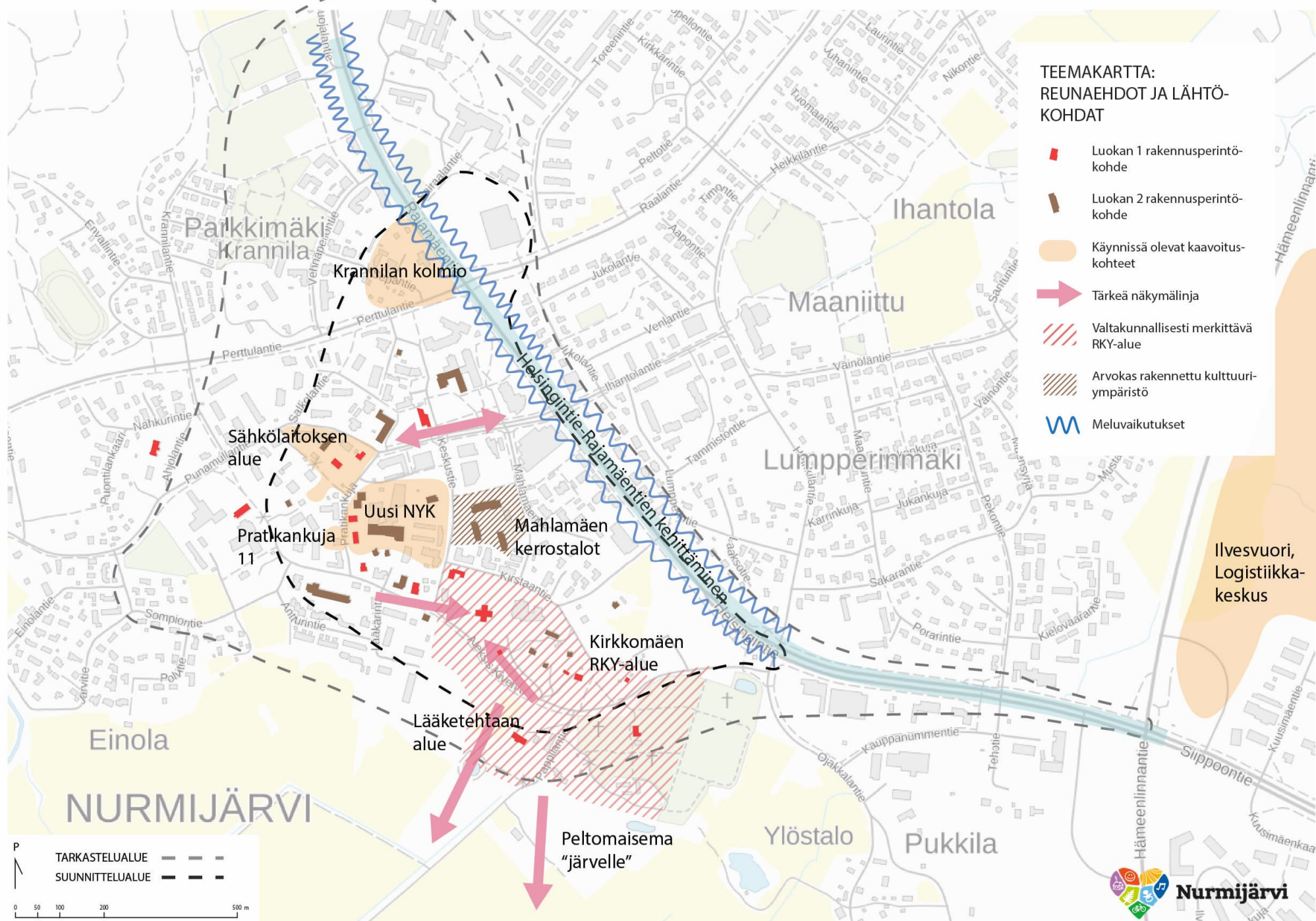
3. Suunnittelun reunaehdot ja lähtökohdat

Työn alussa koottiin lähtötietojen avulla teemakartat, joissa kuvataan suunnittelutyössä vaikuttaneita reunaehtoja ja lähtökohtia. Lähtötietoina käytettiin mm. Kirkonkylän alueella käynnissä olevia asemakaavoituskohteita ja alueelle laadittuja selvityksiä. Rakennusperintöselvitysten perusteella kartalle on nostettu arvokkaat rakennusperintökohteet ja kulttuuriympäristöt. Alueelta on tunnistettu valtakunnallisesti arvokas Kirkonmäen kulttuuriympäristö, tärkeät näkymälinjat sekä Helsingintien meluvaikutus.

Reunaehtoien lisäksi tunnistettiin potentiaaliset kehittämisen erityisalueet sekä kehitettävät katu ympäristöt, kulkuyhteydet, sekä viher- ja suojaviheralueet Kirkonkylällä.

*Ilmakuva Nurmijärven Kirkonkylältä. 2022.
Kuva: Nurmijärven kunta*

**TEEMAKARTTA:
REUNA-EHDOT JA LÄHTÖ-
KOHDAT**

- Luokan 1 rakennusperintö-
kohde
- Luokan 2 rakennusperintö-
kohde
- Käynnissä olevat kaavoitus-
kohteet
- ➔ Tärkeä näkymälinja
- Valtakunnallisesti merkittävä
RKY-alue
- Arvokas rakennettu kulttuuri-
ympäristö
- ~ Meluvaikutukset

P

TARKASTELUALUE - - - -

SUUNNITTELUALUE - - - -

0 50 100 200 500 m

Ilvesvuori,
Logistiikka-
keskus

**TEEMAKARTTA:
KEHITETTÄVÄT
KOHTEET/POTENTIAALI**

- Käynnissä olevat kaavoituskohteet
- Muut tunnistetut kehittämisen erityisalueet
- Kehitettävä viheralue
- Kehitettävä suojaviheralue
- Näkymälinjat
- Viherverkosto
- Kehitettävä katu ympäristö
- Kehitettävä yhteys

P

TARKASTELUALUE - - - - -

SUUNNITTELUALUE - - - - -

0 50 100 200 500 m

4. Kehittämissuunnitelma

- 4.1. Kehittyvä Kirkonkylä
- 4.2. Täydennysrakentaminen
- 4.3. Keskustan kehittäminen

4.1. Kehittyvä Kirkonkylä

Kehittämissuunnitelmassa on pyritty löytämään tärkeimmät kehittämistoimenpiteet Kirkonkylän keskustan alueelle. Suunnitteluratkaisuja esitellään teemoittain seuraavilla sivuilla 10-12.

Kirkonkylän toiminnallinen keskus ja kohtaamispaikka muodostuu uuden keskuspuiston ja Nurmijärvi-talon ympärille. Nurmijärvi-talo toimii kuntalaisten olohuoneena, johon on keskitetty julkisen palvelujen (mm. nykyiset kunnantalon ja virastotalon toiminnot) lisäksi kaupallisia palveluja (esim. lounaskahvila) sekä mahdollisesti työskentely- ja oleskelutiloja. Palveluiden kortteliin on myös osoitettu keskusta-asumista. Uuden keskuspuiston äärellä säilyy kirjasto tärkeänä julkisen palveluna.

Kaupallisia palveluja keskitetään kivijalkaliikkeisiin ydinkeskustan alueelle. Pratikankujan ja Aleksis Kiven tien vanhat kauppakadut kytkeytyvät selkeämmin osaksi Kirkonkylän toiminnallista vyöhykettä. Helsingintien varsi jäsentyy katumaiseksi ja viestii saapumisesta taajama-alueelle, kunnan hallinnolliseen keskukseen. Keskusta-alueen viherverkko on liitetty vahvemmin ympäröivään laajempialaiseen verkostoon.

Keskustan alueen täydennysrakentaminen täydentää kerroksellista rakennuskantaa kulttuurihistorialliset arvot huomioiden. Punamullantien varren keskuskorttelit uudistuvat. Helsingintien ja Perttulantien varret täydentyvät Kirkonkylän maltillisen mittakaavan kerrostalorakentamisella. Aleksis Kiven tien varsi täydentyy Kirkonmäen ympäristössä RKY-alueen arvoihin sopeutuen. Suunnitelma mahdollistaa Kirkonkylään noin 1000 uutta asukasta ja uutta asuntorakentamista on noin 47 300 k-m².

*Nurmijärven Kirkonkylän maamerkkeinä toimivat julkiset rakennukset.
Yllä: Nurmijärven kirkko. Alla: Nurmijärven kunnantalo.
Kuvat: Sitowise Oy 2023*

Uusi kerrosala
K: 6350 k-m²
Y: 4700 k-m²

Karttaselitteet

Maankäyttö

■ C	■ Y
■ K	■ Kirkko
■ AL	■ Puisto
■ AP	■ Tori
■ AK	■ Pysäköintiala

▬▬▬ Suunnittelualuearaja
Kehitettävä ekologinen
pääyhteys

Liikenne ja yhteydet

▬▬▬ Pyöräkatu	▬▬▬ Shared space
▬▬▬ Vehreä yhteys	▬▬▬ Nykyinen, kehitettävä alikulku/ tasoylitys
✳ Liikenteen solmukohta	- - - Kehitettävä kävely- ja pyöräily-yhteys

Kirkonkylä kukassa

Kehittyvät alueet: palvelut

- Toreenimäki:**
 - tutkitaan hyvinvointikampuksen sijoittamista terveyskeskuksen läheisyyteen
 - senioriasumisen lisäksi voidaan tutkia myös päiväkodin sijoittamista alueelle
 - Rajamäentien varren puusto säilytetään
- Kaupan kehittäminen:**
 - Kaupan rakennukselle uusi merkittävä laajennus nykyisen länsipuolelle
 - Pysäköintiä tarvittaessa myös laajennusosan katolle
 - Laajennuksen kaupunkikuvallisesti tärkeä sijainti asettaa vaatimuksia arkkitehtuurille ja maantasokerroksen aktiivisuudelle.
- Salkolan talo:**
 - tutkitaan Salkolan talon käyttötarkoituksen muutosta päiväkodista palveluiden ja yhteisöllisen toiminnan paikaksi (esim. tapahtuma-, kahvila- ja kurssikäyttöön) tai vaihtoehtoisesti asuinkäyttöön
 - piha-alueen aktiivointi ja kehittäminen vihreäksi ja viihtyisäksi kaupunkikeitaaksi
 - oleskelu ja tapahtumat
- Uusi palvelukortteli:**
 - Hybridikortteli keskuspuiston pohjoislaidalla, kahden rakennusmassan muodostama kunnallisten palveluiden ja virastotalon keskittymä, Nurmijärvi-talo
 - rakennukset muodostavat kaupunkikuvallisen elementin
 - maantasokerros palveluita ja liiketila (esim. kahvila/ravintola ja lähiruokaa), päällä asumista
 - rakennusten välissä osittain katettu kevyenliikenteen väylä
 - korttelin pohjoisreunalla lyhytaikaista asiakaspysäköintiä
 - tiilirakentamista
 - helposti saavutettavissa myös pohjoisesta, eli tarvetta jatkaa autolla Punamullantielle asti
- Keskuspuiston kulma:**
 - puistoon avautuva tila, joka tukee puiston toimintoja ja on kehitettävissä kirjaston toimintojen kanssa (esim. pop-up liiketila, infopiste, tavaroiden kirjasto, monitoimitilaa näyttelyille, ulkopelivarasto, graffitiseinä, pienet tapahtumat, kirpparit)
 - tutkitaan paviljonkirakennuksen sijoittamista alueelle
 - toimintoja ja tapahtumia varten vesi- ja sähkövalmius
- Kirjaston tontti säilyy:**
 - kirjasto säilyy nykyisessä käytössään
 - tontin pohjoisosaan maantasopysäköintiä
 - länsipuolista paviljonkirakennusta kehitetään yhdessä kirjaston toimintojen kanssa
 - kirjasto liitetään viherakselilla keskuspuiston ja torialueeseen
 - tontin kaakkoiskulma säilyy avoimena, lisäksi taideaihe maamerkinä ja porttina alueelle: Seitsemän veljestä
- K-kaupan kortteli:**
 - kortteli säilyy nykyisessä käytössään
 - katutason julkisivuja pyritään aktivoimaan ja avaamaan erityisesti Mahlamäentien suuntaan
- Uudet keskustakorttelit:**
 - vehreä suurkortteli, jonka sisäpiha on puoliyksityinen, läpikulmahallisuus
 - kerrostalot ja rivitalot
 - Punamullantien ja Keskustien varrella liike- ja työtiloja
- Kino Juha ja uusi puistikko:**
 - Elokuvatheaterin ympäristöä kehitetään viihtyisäksi ja oleskelun mahdollistavaksi kompaktiksi puistikoksi
 - Vehreä puistikko on osa laajempaa itä-länsisuuntaista jalankulun viherakselia
 - Puisto palvelee eri ikäisiä käyttäjäryhmiä, mutta huomioi erityisesti nuorten tarpeet
- Kaupunkikulttuurin mekka:**
 - tutkitaan kulttuurihistoriallisesti arvokkaan terveystalon rakennuksen säilyttämistä ja saneeraamista esim. tapahtuma- ja kahvilakäyttöön.
 - piha-alueen aktiivointi ja kehittäminen vihreäksi ja viihtyisäksi kaupunkikeitaaksi jatkeena kylän tärkeimmälle julkisen tilan akselille: oleskelu ja tapahtumat kuten myyjäiset, ravintolapäivät, ulkoilmaelokuvat, konsertit
 - Terveystalon tontti muodostaa kaupunkikuvallisesti merkittävän Punamullantien näkymäpäänteen.
 - Länsireunaan pienimittakaavaista asumista, esim. townhouse
- Kehitettävä NYK:in alue:**
 - kehitetään koulun aluetta valmisteilla olevan asemakaavan mukaisesti
- Lukkarin koulun ympäristö:**
 - kehitetään lasten kampuksena
 - koulu, esikoulu, esteitin
 - ympäristön laadun, vehreyden ja toiminnallisuuden kehittäminen
- Uusi K-kortteli:**
 - Uusi erikoiskaupan kortteli, joka kehittyy yhdessä Kauppanummen alueen palveluiden kanssa.
 - Rakennukset rajaavat katutilaa, pysäköinti pihan puolella.
- Kehitettävä AL-kortteli Pratikankujan ja Aleksis Kiven tien varrella:**
 - tutkitaan asutointiin liittyvien sekä erillisten liike- ja työtilojen sijoittamista historiallisten kauppakatualueen ympäristöön olemassa olevaan mittakaavaan ja ilmeseen sopeutuen
 - rakentaminen sijoittuu lähelle katualueita
 - kerroksellisuus, rentous, vapaamuotoisia pop up -palveluja kadun varrella ja takapihoilla

Uusi kerrosala
A: 47 250 k-m²

Karttaselitteet

Maankäyttö		Liikenne ja yhteydet	
■ C	■ Y		Pyöräkatu
■ K			Shared space
■ AL			Vehreä yhteys
■ AP			Nykyinen, kehitettävä alikulku/tasoylitys
■ AK			Liikenteen solmukohta
			Kehitettävä kävely- ja pyöräily-yhteys

Kirkonkylä kukassa

Kehittyvät alueet: asuminen

- 4** Uusi palvelukortteli:
- aktiivinen maantasokerros palveluita ja liiketilaa, päällä esimerkiksi asumista
- rakennusten välissä osittain katettu keyvenliikenteen väylä
- tiilirakentamista
- helposti saavutettavissa myös pohjoisesta, ei tarvetta jatkaa autolla Punamullantielle asti
- 8** Uudet keskustakortteli:
- vehreä suurkortteli, jonka sisäpiha on puolyksityinen, läpikulkumahdollisuus
- kerrostalot ja rivitalot
- Punamullantien ja Keskustien varsilla maantasokerroksessa liike- ja työtiloja
- 10** Kaupunkikulttuurin mekka:
- tutkitaan kulttuurihistoriallisesti arvokkaan tervestalon rakennuksen säilyttämistä ja saneeraamista esim. tapahtuma- ja kahviläkäyttöön.
- Tervestalon tontti muodostaa kaupunkikuvallisesti merkittävän Punamullantien näkömäänteen.
- Länsireunaan pienimittakaavaista asumista, esim. townhouse
- 14** Kehittyvä asuinalue:
- Krannilan asuinalue täydentyy uudella kerrostalorakentamisella
- Mittakaava noudattelee jo toteutuneita asuinrakentamista
- Pientalot poistuvat
- Perttulantien laidalla kaupallisia palveluita alakerrassa
- asuinrakentaminen muodostaa maamerkin ja rajaa risteyksialuetta
- 15** Uusi AK-kortteli:
- kerrostalorakentamista, kaupunkimainen ilme rajaa ja selkeyttää Perttulantien ja Helsingintien risteyksialuetta
- tutkitaan palveluiden sijoittamista maantasokerrokseen vilkkaimpien reittien varsilla.
- voidaan tutkia senioriasumista kortteleissa
- puu- tai tiilirakennukset
- 16** Kehittyvät asuinortteli:
- kortteleita mahdollista täydentää asuinrakentamisella
- rakentamisen mittakaava ja luonne sovitetaan ympäristöön, suositetaan puurakentamista
- korttelin täydentyessä pysäköinti ratkaistava ainakin osin rakenteellisenä
- 17** Kehittyvä asuinortteli:
- uutta pientalo- ja kerrostalorakentamista valmisteilla olevan asemakaavan mukaisesti
- 18** Kehittyvät AL-korttelit Pratikankujan ja Aleksis Kiven tien varrella:
- huonokuntoisimmat rakennukset ja rakennusosat puretaan, arvokkaimmat pyritään säilyttämään ja korjaamaan ja osoittamaan niille uutta käyttöä
- tilalle puurakentamista, joka sovitetaan olemassa olevien rakennusten mittakaavaan ja ilmeeseen
- rakentaminen sijoittuu lähelle katualuetta
- asuntoihin liittyviä sekä erillisiä liike- ja työtiloja
- kerroksellisuus, rentous, vapaamuotoisia pop up -palveluja kadun varrella ja takapihoilla
- 19** Kehittyvä AK-kortteli:
- voidaan tutkia täydennysrakentamista tonteilla kokonaisuuden kulttuurihistorialliset arvot huomioiden
- suositetaan puurakentamista
- kiinnitetään erityistä huomiota kaupunkikuvaan Keskustien ja kirkon suunnissa
- 20** Uusi AP-alue:
- alueelle sijoitetaan enintään kaksikerroksista asuinrakentamista
- puurakentamista
- rakentaminen huomioi RKY-alueen arvot ja Aleksis Kiven tien kaupunkikuvaan
- korttelille puustoinen raja- ja viheralueiden suuntaan
- 21** Täydentyvät pientalokortteli:
- AP- tai AO-rakentamista puskuripuiston takana, sovitetaan maastoon ja ympäristöön
- suositetaan puurakentamista
- 22** Täydentyvät pientalokortteli:
- väljää AP- tai AO-rakentamista Aleksis Kiven tien varrella, sovitetaan maastoon ja RKY-ympäristöön
- puskuripuisto tiiviimmän ja väljemmän pientalorakentamisen välissä
- suositetaan puurakentamista
- 23** Uusi AK-alue:
- uusia asuinrakentamista
- suositetaan puurakentamista
- luo kaupunkimaisen julkisivun Helsingintien suuntaan
- pysäköinti järjestetään rakenteellisenä tai muilla tavoin sovitetaan kaupunkikuvallisesti korkeatasoiseksi osaksi Helsingintien ja RKY-alueen ympäristöä

Kirkonkylä kukassa

Kehittyvät alueet: puistot, julkiset tilat ja liikenne

Karttaselitteet

Maankäyttö		Liikenne ja yhteydet	
C	Y		Pyöräkatu
K	Kirkko		Shared space
AL	Puisto		Vehreä yhteys
AP	Tori		Nykyinen, kehitettävä alikulku/tasoyliitys
AK	Pysäköintialue		Liikenteen solmukohta
	Suunnittelualue		Kehitettävä kävely- ja pyöräily-yhteys
	Kehitettävä ekologinen pääyhteys		

24 Uusi, hoidettu kaupunkipuisto:
 - tärkeä kohtaamispaikka ja julkinen oleskelualue keskustassa
 - "paraatipaikka", Kirkonkylän identiteetin ja viihtyisyyden vahvistaja, tapahtumien paikka
 - akseli kirjastolta torille säilytetään ja kehitetään
 - Aleksis Kiven patsaan käänntö 90 astetta kohti länttä, jolloin edustalle syntyy riittävän kokoinen aukio tapahtumille
 - oleskelualueita, piknikurmia, alue pihapeleille
 - ympäröivien kahviloiden ja ravintoloiden terasseja puiston yhteydessä
 - puistoalueen ulottaminen Keskustien alueelle, läpiajoliikenteen katkaisu puiston kohdalla

25 Kehittyvä torialue:
 - palvelujen ympäröimä torialue sijoittuu kävelykeskustan ytimeen
 - tori on aiempaa selkeämmin osa Punamullantien viherakselia, parinaan kaupunkimainen puisto
 - torin toiminnallisuutta kehitetään erilaisin aktiviteetein ja mahdollistetaan monipuolinen tapahtumatarjonta

26 Aleksis Kiven puisto:
 - puisto säilyy ja viheryhteyttä vahvistetaan sekä toiminnallisuutta kehitetään
 - tutkitaan kulkuyhteyden muodostamista Aleksis Kiven puistosta kohti keskuspuistoa ja ydinkeskustaa

27 Lääketehtaan puisto:
 - puistoalueen toiminnallinen kehittäminen ja visuaalinen yhteys avoimeen peltomaisemaan

***** Liikenteen solmukohta:
 - linja-autoasema
 - rakenteellista liityntä- ja muuta pysäköintiä korttelin eteläosassa
 - laadukasta pyöräpysäköintiä, mahdollisuus sähköpyörän lataukselle, pyörän huoltopalvelut, pyöräilyvälineiden säilytystä
 - taksipalvelut
 - linja-autoaseman tilat osoitetaan uuteen käyttöön esim. nuorten Walkers-kahvila
 - huoltoaseman tilalle Mahlamäntien varteen katukoripallo sekä skeittattavia ulkoalustoita

← Helsingintien kehittäminen:
 - Ojakkalantien ja Raalantien välistä aluetta Helsingintietä kehitetään kaupunkimaisena ympäristönä: Helsingintien varren täydennysrakentaminen, katuvihreän lisääminen sekä rakenteellisen katutilan kaventaminen
 - estevaikutusten vähentäminen esim. turvalliset ylityspaikat, liikennevalot, nopeusrajoitusten madaltaminen, reunakivet, korotetut ylitykset

4.2. Täydennysrakentaminen

Yksi kehittämissuunnitelman tavoitteista on Kirkonkylän hallittu tiivistäminen. Työn alkuvaiheessa on tunnistettu Kirkonkylän potentiaaliset kehittämisen kohteet ja erityisalueet käynnissä olevien asemakaavoituskohteiden lisäksi. Näille alueille on tutkittu täydennysrakentamista erityisesti nykyisen kunnantalon ympäristössä sekä Helsingintien, Perttulantien ja Aleksis Kiven tien varsilla.

Täydennysrakentaminen tukeutuu Kirkonkylän olemassa olevaan rakenteeseen sitä selkeyttäen ja tiivistäen. Elävän ja viihtyisän keskustan muodostamiseksi keskustan rakennetta tulee paikoin hallitusti tiivistää nykyisestä. Tämän edellytyksenä on pysäköinnin ratkaiseminen rakenteellisesti. Ilman rakenteellista pysäköintiä rakennusten kerrosluvut jäisivät selvästi matalammiksi, ja silti keskustan alueelle tulisi jättää suuria pysäköintikenttiä. Laajat, maantasossa toteutettavat pysäköintialueet vähentäisivät kaupunkivihreää, viihtyisien puistoalueiden ja muiden julkisten ulkotilojen osuutta sekä supistavat piha-alueita tonteilla merkittävästi verrattuna kehittämissuunnitelmassa esitettyyn pysäköintiratkaisuun.

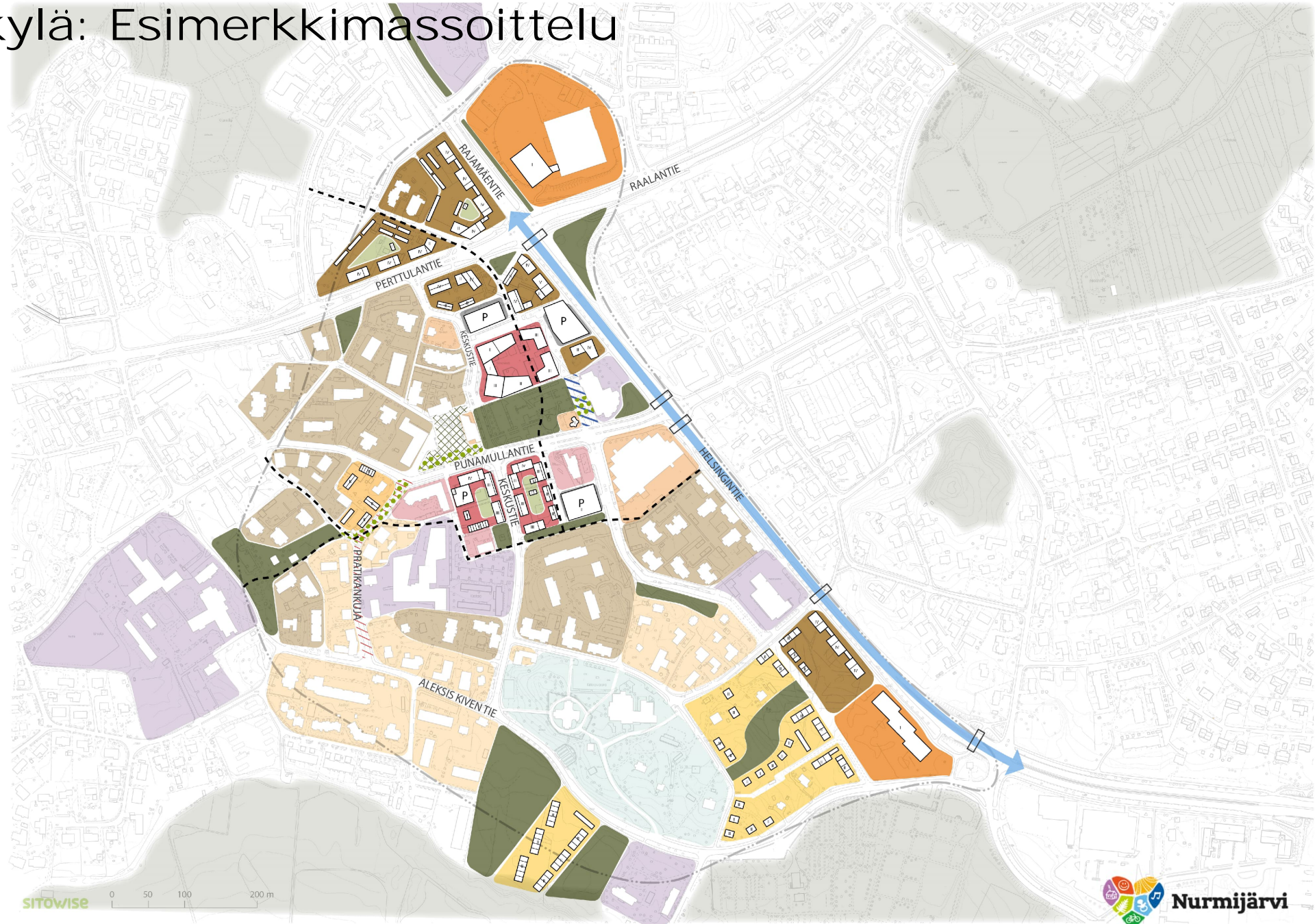
Suunnitelmassa on osoitettu uutta kerrosalaa asumista, liiketiloja ja toimistotiloja varten yhteensä noin 58 000 k-m². Tässä työssä esitettyjen kehittämisen kohteiden lisäksi täydennysrakentamista mahdollistetaan tulevaisuudessa myös muualla Kirkonkylän alueella työssä esitetyt kehittämisen periaatteet ja reunaehdot huomioiden.

Täydennysrakentamista esitellään seuraavilla sivuilla 15-18 esimerkkimassoittelun avulla./*/

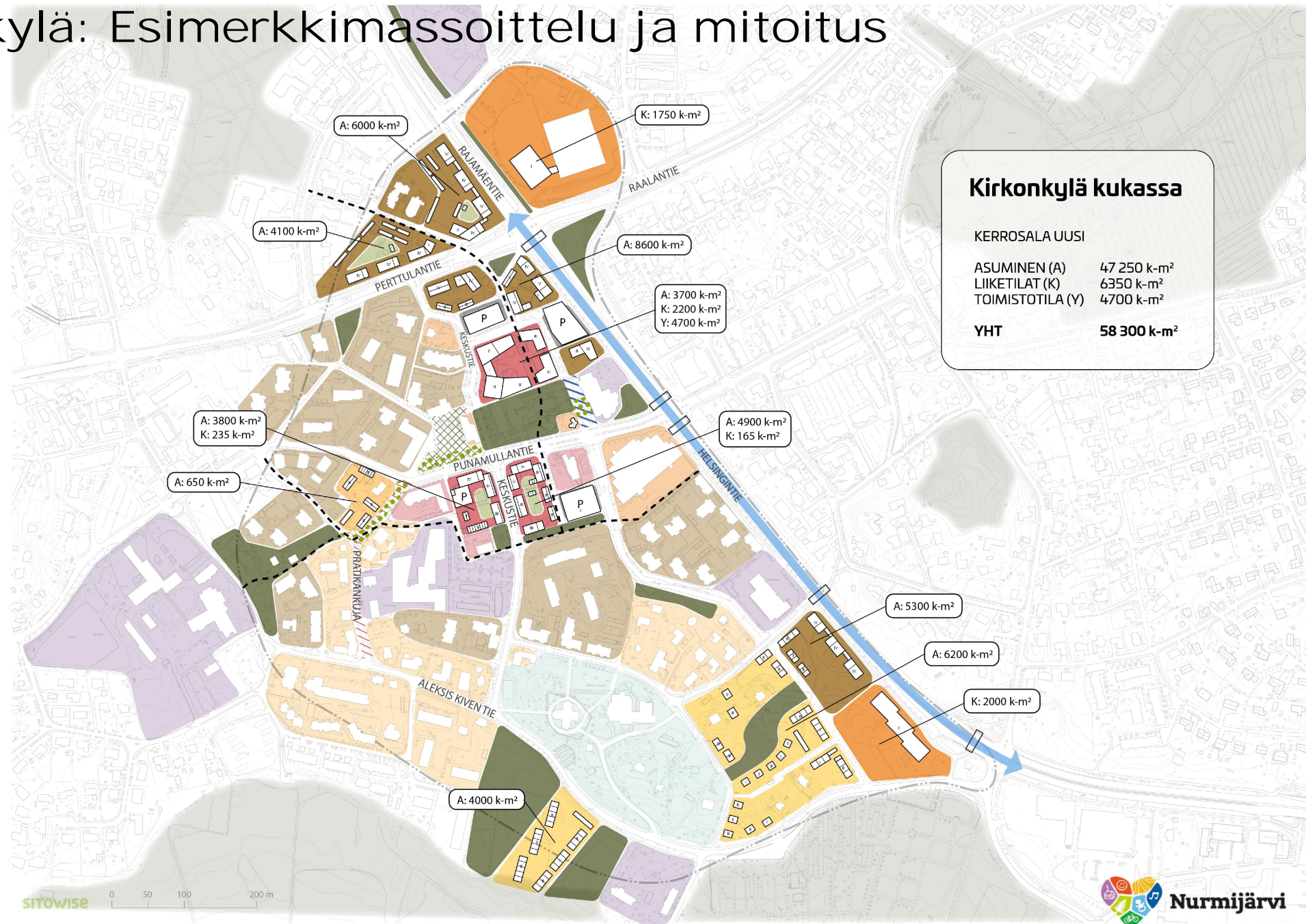

Näkymä kohti uutta Nurmijärvi-taloa ja Aleksis Kiven patsaan aukiota. Kuva: Sitowise Oy 2024

Kirkonkylä: Esimerkkimassoittelu

Kirkonkylä: Esimerkkimassoittelu ja mitoitus

Rakeisuus

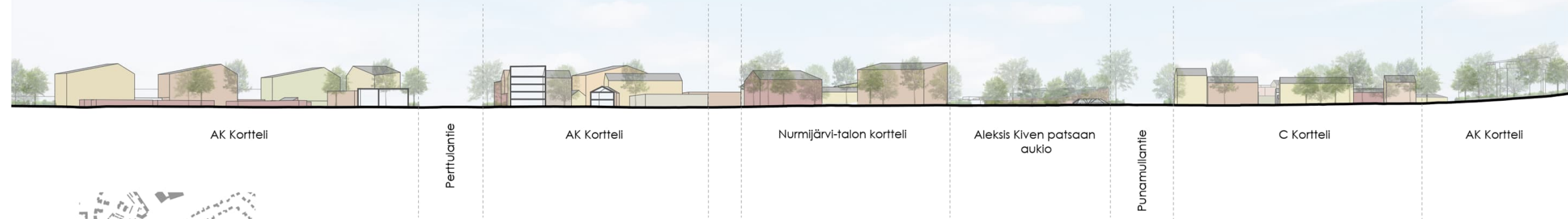

Näkymä Kirkkomäeltä kohti Lääketehaan aluetta

Aluejulkisivu

- Uudisrakentamisen mittakaava noudattaa Kirkonkylän olemassa olevaa rakennuskantaa

Aluejulkisivu itään
1:1500

4.3. Keskustan kehittäminen

Kehittämissuunnitelmassa isoin muutos tapahtuu nykyisen kunnantalon ympäristössä. Työssä on haluttu osoittaa Kirkonkylälle vetovoimainen ja selkeästi hahmottuva keskus, joka toimii asukkaiden olohuoneena ja kohtaamispaikkana. Keskusta-alueen kehittäminen on painotettu torin ja kirjaston väliselle alueelle, jonne on osoitettu uusi toiminnallinen keskuspuisto, Kirkonkylän uusi identiteetin ja viihtyisyyden vahvistaja. Keskuspuiston pohjoispuoliseen keskustakortteliin on osoitettu Nurmijärvitalo, kunnan ja valtion julkiset palvelut, kaupallista liiketilaa sekä asumista.

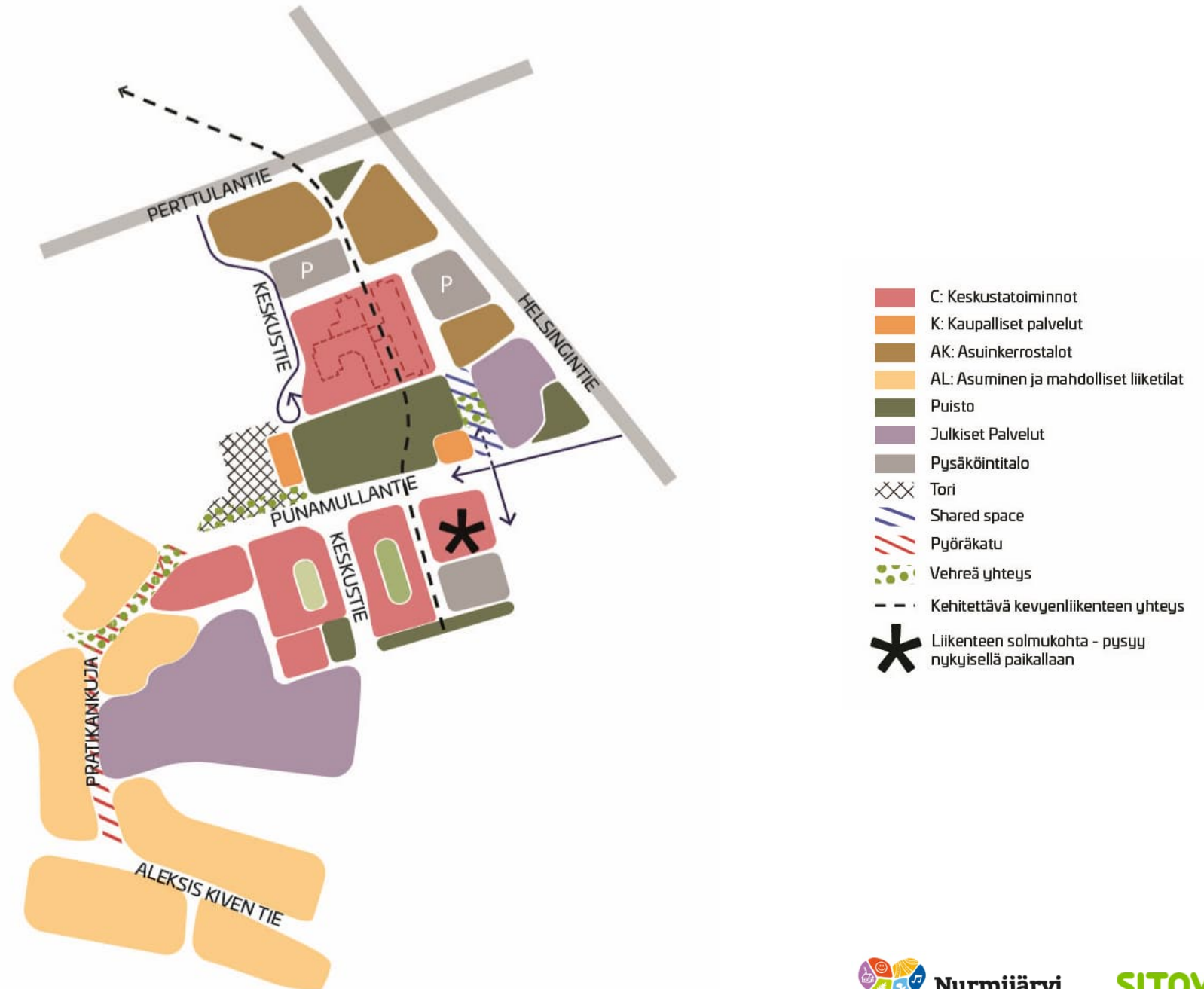
Keskustan kehittämistä esitellään seuraavilla sivuilla 20-21.

*Näkymä pääkirjaston kulmalta kohti uutta keskuspuistoa.
Kuva: Sitowise Oy 2024*

Keskustakaavio

- Keskuspuiston ympärille levittäytyy palveluiden ja julkisten tilojen keskus, joka toimii kohtaamispaikkana Kirkonkylällä. Puiston ympärillä sijaitsevat julkiset palvelut; kunnantalo, virastotalon toiminnot, kirjasto sekä kivijalkaliikkeitä. Palvelujen lisäksi Kirkonkylän ydin mahdollistaa uudenlaista keskusta-asumista alueella.
- Pysäköinti on keskitetty pysäköintilaitoksiin, mikä vapauttaa tilaa muille toiminnoille.
- Pratikankuja ja Aleksis Kiven tie kytkeytyvät osaksi toiminnallista keskustaa ja kehittyvät asumisen ja niihin liittyvien maantasokerrosta elävöittävien toimintojen alueena.
- Kirkonkylän keskustan läpi kulkee kehitettäviä kevyenliikenteen yhteyksiä, jotka parantavat keskustan saavutettavuutta eri suunnista sekä liikkumista alueen sisällä.

Tarkastelualue 1:2000

- Vihreä kirjasto-tori-akseli sekä uusi keskuspuisto muodostavat Kirkonkylän toiminnallisen ytimen
- Kunnantalon korttelissa virastotoiminnot, toimistotilaa, kaupallisia palveluita ja asumista
- Perttulantien ja Helsingintien risteys täydentyy asuinrakentamisella
- Rakentamisen mittakaava noudattaa Kirkonkylän olemassa olevaa rakennuskantaa

- Uudet keskustakorttelit Punamullantien eteläpuolella sekä keskuspuiston pohjoispuolella
- Linja-autoaseman korttelissa liikenteen solmukohta, sekä aktiviteetteja nuorille: kahvila, katukoripallo ja skeitattavia ulkoalusteita

- Keskustien katkaisu mahdollistaa laajemman kävelyalueen muodostumisen
- Pysäköinti keskitetty pysäköintilaitoksiin

Näkymä Punamullantieltä,
oikealla kirjasto

Näkymä Punamullantien suunnasta uuteen puistoon

Näkymä Keskustieltä kohti uutta keskuspuistoa

Näkymä torilta kohti Punamullantietä

5. Teemakartat

- 5.1. Liikenne ja pysäköinti
- 5.2. Maisema ja viheryhteydet
- 5.3. Palvelut ja toiminnallisuus
- 5.4. Kirkonkylän helmet
- 5.5. Vaiheistus

5.1. Liikenne ja pysäköinti

Työssä on tarkasteltu erityisesti kestävien liikkumismuotojen tukemista ja kehittämistä Kirkonkylällä. Tarkastelussa on ollut lisäksi pysäköinnin järjestäminen keskustan alueella sekä reitit ympäröiville alueille. Työssä on haettu ratkaisuja kävelyn ja pyöräilyn yhteyksien kehittämiseksi ja houkuttelevuuden lisäämiseksi.

Linja-autoaseman ympäristöä kehitetään liikenteen solmukohtaksi, joka tarjoaa kattavat palvelut ja luo sujuvat matkaketjut kannustaen kestävämpään liikkumiseen. Solmukohdassa sijaitsee autoliityntä- ja pyöräpysäköintiä, taksipalveluita, sähköpyörän latauspaikka, pyöränhuoltopalveluita ja välineiden säilytystä.

Autoliikenteen maltilliset nopeudet Kirkonkylällä tekevät kävelystä ja pyöräilystä turvallista ja houkuttelevaa. Kävelijälle rauhoitettuja alueita ovat korttelien välissä olevat puoliyksityiset korttelit, joissa on myös oleskelutilaa sisäpihojen muodossa. Kirjaston ja torin välillä sijaitsee laaja vain kävelyn ja pyöräilyyn tarkoitettu alue.

Kirkonkylän sisäistä liikkumista helpottaa ja selkeyttää kehitettävä itä-länsisuuntainen jalankulun ja pyöräilyn yhteys sekä uusi keskuspuiston ja keskuskorttelin läpi kulkeva jalankulun ja pyöräilyn yhteys kohti Parkkimäkeä ja Krannilaa. Pyöräilyn pääväylät kulkevat Helsingintietä, Perttulantietä ja Aleksis Kiven tietä pitkin. Keskustien katkaiseminen torin ja keskuspuiston välisellä alueella mahdollistaa laajemman kävelyn ja pyöräilyn alueen muodostumisen. Lisäksi Pratikankujan pyöräkatu ja kirjaston länsipuolinen shared space-katutila madaltavat ajonopeuksia ja parantavat kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita keskustan alueella.

PYÖRÄKATU:

- Autoliikenne ja pyöräilijät ajoradalla, jalankulkijoille oma(t) väylä(t)
- Pyöräkadulla kuljetaan pyöräilijän ehdoilla, nopeusrajoitus enintään 30 km/h:ssa ja ajonopeus on sovitettava pyöräilyn ehdoilla
- Osoitetaan liikennemerkkeillä E28 (pyöräkatu alkaa) ja E29 (pyöräkatu päättyy)
- Tehosteena voidaan käyttää esim. punaista asfalttia

*Kauppakatu, pyöräkatu Joensuussa.
Kuva: Marko Puumalainen*

Näkymä Pratikankujalta

5.1. Liikenne ja pysäköinti

SHARED SPACE (ESIM. PIHAKATU, HIDASKATU):

- Kaikkien liikennemuotojen yhdistäminen samaan katutilaan
- Katutila järjestely siten, että ajonopeudet sovitettava jalankulkijain huomioiden
- Pysäköinti vain merkityillä paikoilla
- Kadun käyttäjien välillä vuorovaikutus, kanssakulkijat otetaan huomioon
- Rauhallinen tunnelma
- Alueella monta tarkoitusta: ajanvietto (tapahtumat, terassit), kulkeminen, muiden tapaaminen
- Viihtyisyyden luomiseksi laadukkaat pintamateriaalit, istutukset, katukalusteet ja valaistus

Yllä: Valtakadun pihakadulla jalankulkijat saavat kävellä koko katualueella. Lappeenranta.

Kuva: Google Maps 2024

Alla: Kauppakatu, pihakatu Kuopiossa.

Kuva: Google Maps 2024

5.1. Liikenne ja pysäköinti

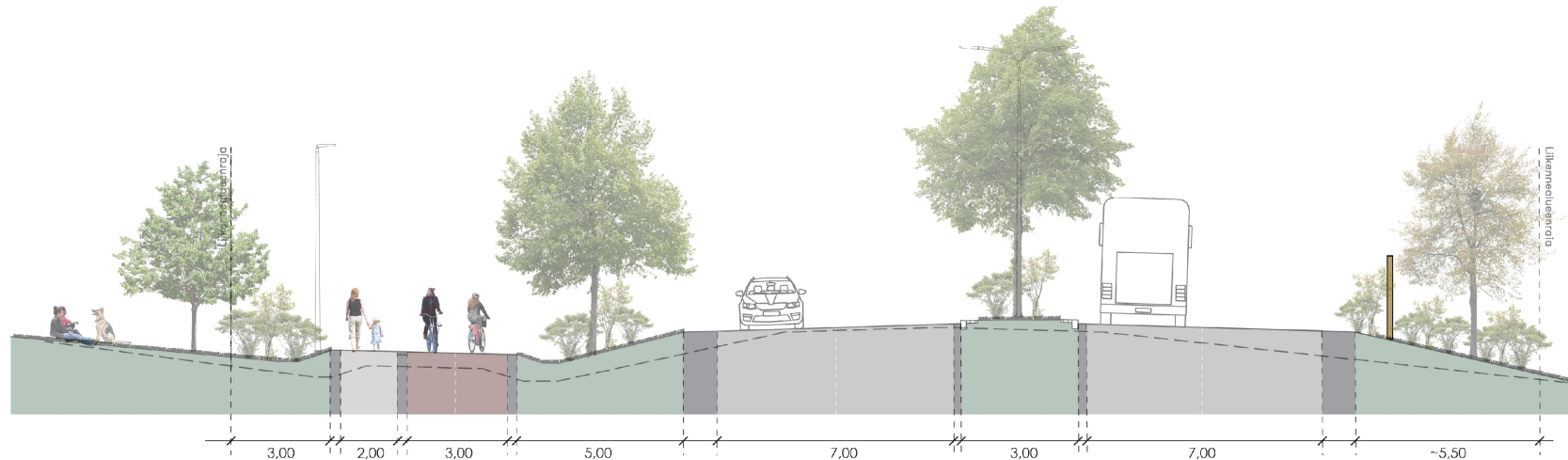
PYSÄKÖINTI

Pysäköinnin osalta lähtökohtana tulisi olla, että kukin kiinteistö vastaa omasta asukas- ja vierailijapysäköinnistä maankäyttö- ja rakennuslain hengen mukaisesti ja kadunvarsipysäköinti on varattu yleiseen asiointipysäköintiin. Tämä tehostaa mm. katujen kunnossapitoa ja selkeyttää pysäköinnin järjestämisvastuuta. Suunnitelmassa keskusta-alueen pysäköinti on toteutettu rakenteellisena sekä maanpäällisenä pysäköintinä (vuorottaispysäköinti). Rakenteellinen pysäköinti parantaa pysäköinnin laatua verrattuna maantasopysäköintiin. Samalla pinta-alaa vapautuu muille toiminnoille, kuten puistoalueille sekä täydennysrakentamiselle ja uusille palveluille. Uusi asuntorakentaminen synnyttää tarvetta pysäköinnille, mutta palveluiden saavutettavuus ja hyvät kävelyn ja pyöräilyn olosuhteet lisäävät muiden kulkumuotojen houkuttelevuutta.

HELISINGINTIE

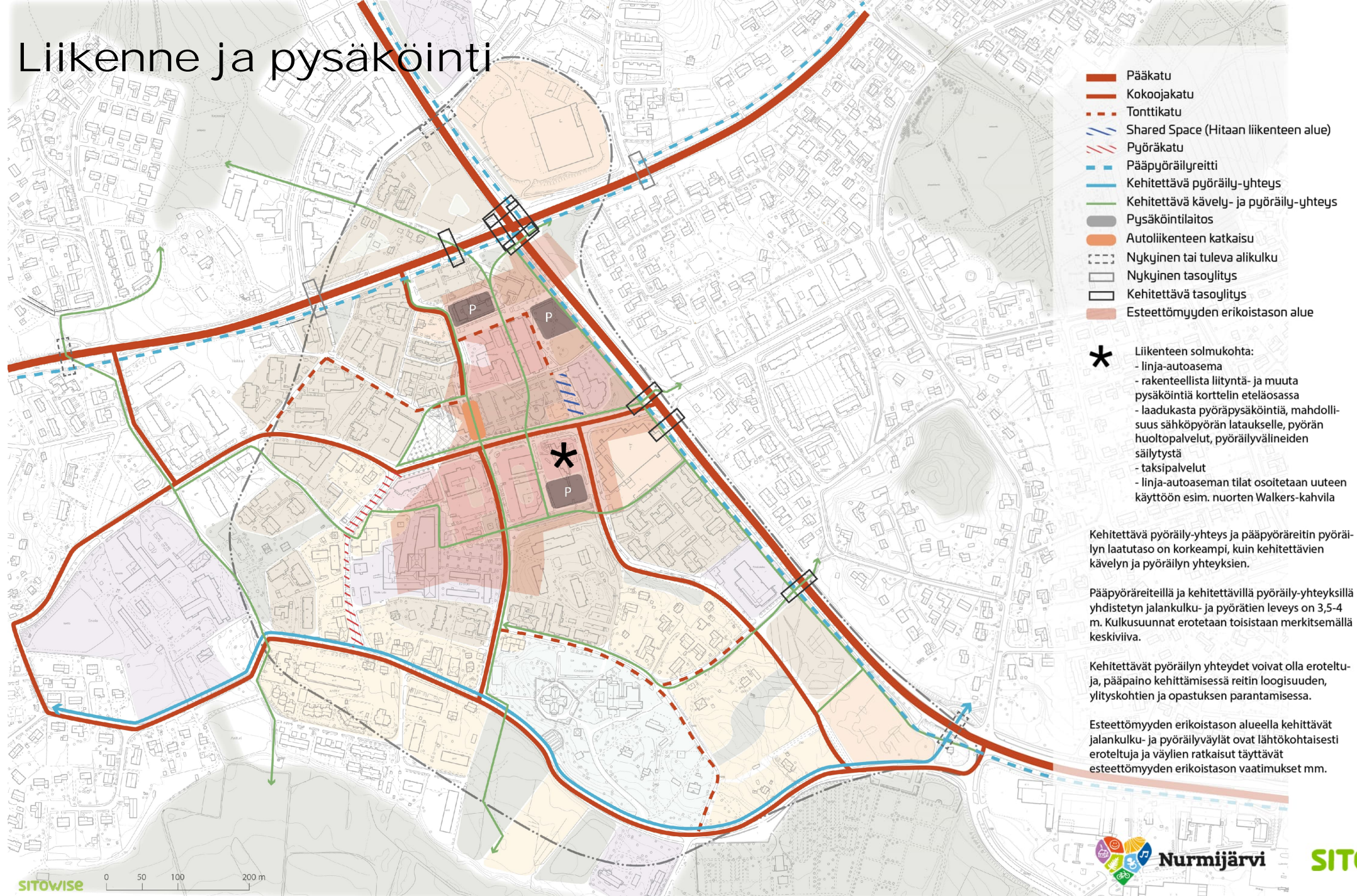
Helsingintie-Rajamäentie estevaikutusta vähennetään parantamalla visuaalista houkuttelevuutta katuvihreän avulla ja liittämällä Helsingintie vahvemmin osaksi Nurmijärven Kirkonkylän jalankulku- ja pyöräilyverkostoa. Korostetaan Helsingintien luonnetta katuna lisäämällä katuvihreää esim. ajokaistojen väliin sekä ajoradan ja jalankulku- ja pyörätien väliin, jos katutila tämän mahdollistaa.

Yliityskohdat ovat joko liikennevalo-ohjattuja suojateitä tai alikulkuja. Katuvihreän lisääminen Kirkonkylän puolella lisää kävelijän viihtyisyyttä. Helsingintien hoidettua katuymppäristöä jatketaan myös keskusta-alueen eteläpuolelle aina Hämeenlinnanväylän liittymään asti muodostamaan selkeä ja ryhdikäs saapuminen keskusta-alueelle.

Helsingintien esimerkkipoikkileikkaus

5.1. Liikenne ja pysäköinti

5.1. Pysäköinti – esimerkkilaskelma

Asuminen 1KPL/70M2
Toimisto & Julkiset palvelut 1KPL/50M2
Liiketila 1KPL/30M2

123 KPL autopaikkatarve
90 KPL autopaikkoja laitoksessa
- 33 KPL tontilla?

219 KPL autopaikkatarve
210 KPL autopaikkoja laitoksessa
- 9 KPL maantasossa
(kadunvarsi mahd. LPA, tontilla?)

Autopaikkamäärät on laskettu
Nurmijärven pysäköintinormi 2020
(KH 16.03.2020 § 5)
mitoituspöytäselityksen mukaisesti.

63 KPL autopaikkatarve
49 KPL autopaikkoja laitoksessa
- 14 KPL tontilla ja osa
naapurikorttelin laitoksessa

76 KPL autopaikkatarve
(+ liityntäpysäköinti)
110 KPL autopaikkoja laitoksessa
+ 34 KPL (esim.
naapurikortteleiden
uudisrakentaminen, keskusta-
alueen tapahtumapysäköinti ym.)

5.2. Maisema ja viheryhteydet

Tavoitteena on kehittää Kirkonkylälle yhtenäinen katuvihreään tukeutuva keskusta-alueen verkosto, joka parantaa alueen viihtyisyyttä ja liikkumisympäristöä, vahvistaa alueen ekologisia yhteyksiä sekä yhdistää keskustan viheralueet verkoston avulla ympäröiviin viheralueisiin.

Oleva torialue ja uusi keskuspuisto muodostavat keskustan viihtyisän oleskeluakselin. Puiston palvelut lisäävät alueen olevaa palvelutarjontaa virkistysellisillä palveluilla, jotka kokoavat asukkaat viettämään aikaa. Oleva torialue toimii jatkossakin pääsääntöisesti torina. Torin toiminnallisuutta kehitetään ja mahdollistetaan monipuolinen tapahtumatarjonta. Torin ympäristöä kehitetään muuttamalla sen ympäryskatujen liikennejärjestelyjä jalankulkua palvelevaan suuntaan ja mahdollistamaan ympäröivien kivijalkaliikkeiden laajentuminen torille. Toria jäsennetään selkeämmäksi ja aukiotilaa kehystetään puuriveillä ja istutuksilla täydentämään keskustan viherakselia. Torin ja keskuspuiston yhteyttä on parannettu katkaisemalla liikenne Keskuskadulta ja korvaamalla se pyöräyhteydellä, jolloin kadun pääte muodostaa torin ja puiston yhdistävän vihreän aukiomaisen tilan.

Keskuspuiston ja kirjaston välinen shared space -tila toimii tarvittaessa tapahtumaukiona mahdollistaen myös suuremman tapahtumakäytön puiston jatkeena. Aukiomaisessa tilassa on skeittauksen mahdollistavia kalusteita.

Keskuspuiston paikalla kasvavaa olevaa puustoa on säilytetty mahdollisimman paljon. Aleksis Kiven patsaan ympäristöä on avarrettu mahdollistamaan suuremman joukon vappu-juhlinta. Eri kohderyhmät on huomioitu muodostamalla puistoon erilaisia toimintoja. Puistoon on osoitettu katukoris, leikkipaikka, oleskelunurmia, tapahtumalava, ulkoshakki sekä pieni esiintymislava ja luoteisosaan pienet tapahtumat mahdollistava aukio.

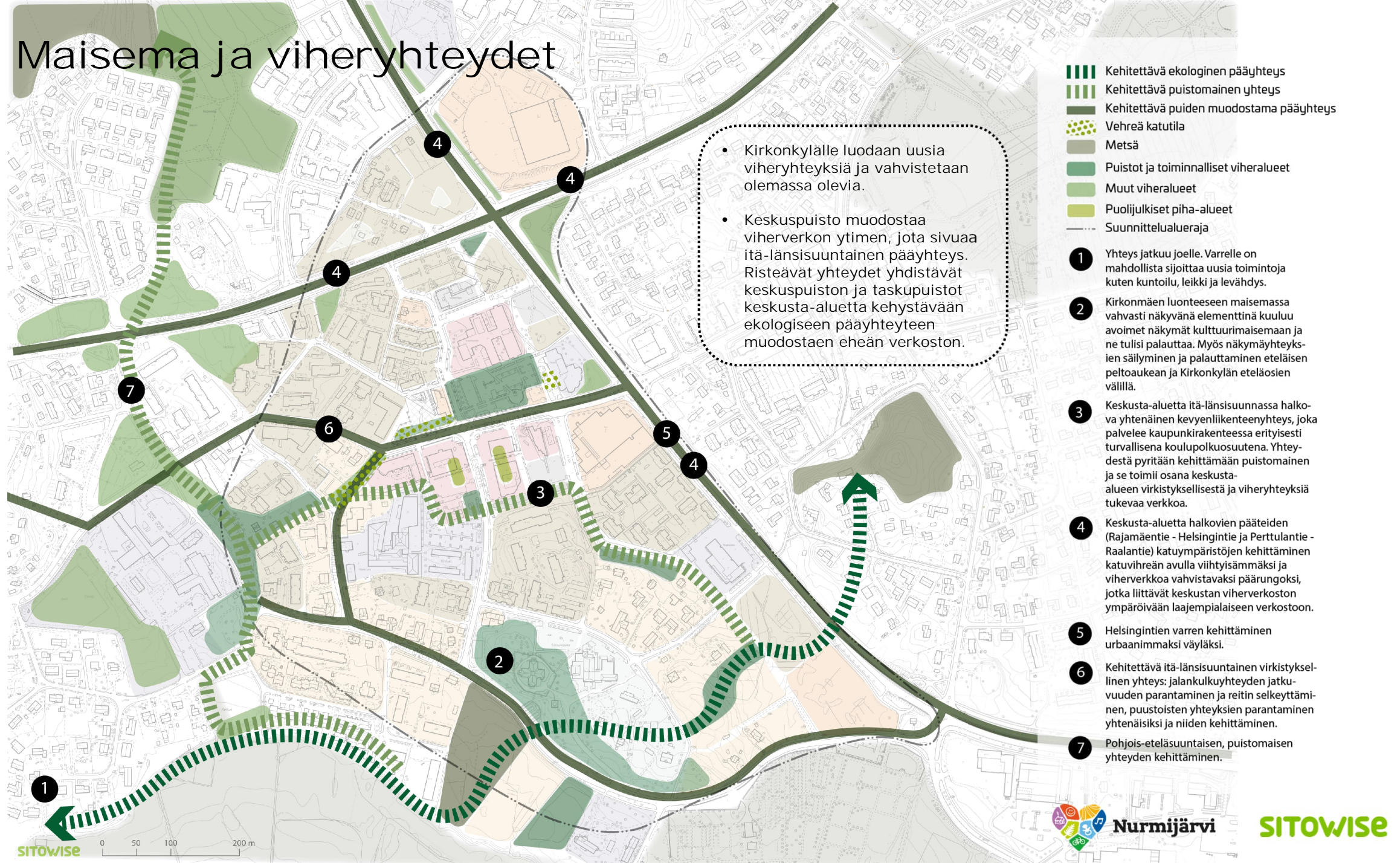
Keskustan vihreyttä ja sitä kautta sen ekologista arvoa on parannettu luomalla sen keskiosaan monimuotoinen puistomainen akseli, maksimoimalla katuvihreä, yhtenäistetty ja kehitetty olevia viheryhteyksiä sekä luotu uusia taskupuistoja. Keskusta-alueen viherverkko on liitetty vahvemmin ympäröivään laajempialaiseen verkostoon.

Helsingintie, estevaikutuksen sijaan, muodostaa vihreän sillan keskustan ja tien itäpuolisten vehreiden asuinalueiden välillä.

Maisemaa ja viheryhteyksiä on käsitelty tarkemmin Maisema- ja viherverkostoeselvityksessä (Sitowise Oy, 2023).

5.2. Maisema ja viheryhteudet

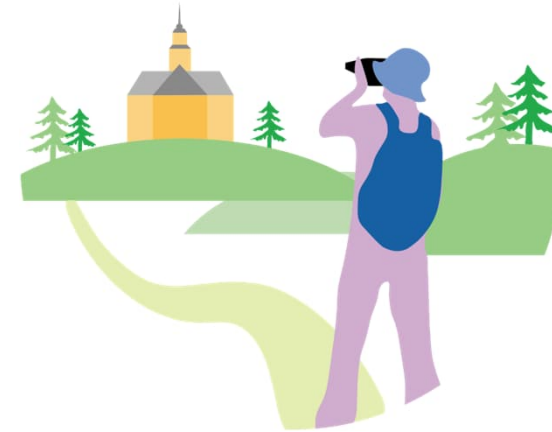

5.3. Palvelut ja toiminnallisuus

Työssä on tavoiteltu palvelujen keskittämistä ja palvelutarjonnan lisäämistä Kirkonkylän keskusta-alueella. Suunnitelmassa on osoitettu uutta liiketilaa erilaisille palveluille, kuten kahvila- ja ravintolapalveluille, muuntautumiskykyisille tiloille, pop up-toiminnalle sekä erikoistavarakaupalle. Uusi tapahtumien keskus on torin ja kirjaston välinen akseli.

Pratikankujaa kehitetään osaksi toiminnallista keskustaa vanha kauppakadun tunnelma säilyttäen. Uudet julkiset ulkotilat, puistot ja aukiot, kutsuvat niin paikalliset kuin Kirkonkylällä vierailevatkin viettämään aikaa. Kirkonkylän kehittäminen heijastuu myös matkustamiseen, ja tekee alueesta vetovoimaisen matkakohteen.

Linja-autoaseman kortteliin on osoitettu nuorille suunnattuja toimintoja ja palveluja, walkers-kahvila sekä ulkokoripallokenttä ja skeitattavia ulkokalusteita.

5.3. Palvelut ja toiminnallisuus

- Kaupalliset palvelut keskittyvät keskuspuiston, Punamullantien ja Pratikankujan sekä Helsingintien varteen.
- Alueella uutta erikoiskaupan ja kaupallisten palvelujen liiketilaa.
- Liikenteen solmukohta mahdollistaa uudenlaista palvelujen tarjontaa (matkustajille tarjottavat "pikapalvelut").
- Kävely- ja pyöräilypainotteinen Pratikankuja mahdollistaa ja tukee kivijalkaliiketoimintaa.
- Keskustan tärkeimmät julkiset tilat ovat uusi keskuspuiston alue, tori, linja-autoaseman kulma, Kino Juhan puisto sekä Kirkonmäki.
- Kaupunkikulttuurin paikkoja on julkisten tilojen lisäksi Terveystalon kortteli, Salkolan talo ja Krannilan kuivuri.

5.4. Kirkonkylän helmet

Kirkonkylän helmet ovat Kirkonkylälle ominaisia ja alueen luonnetta tukevia kokonaisuuksia ja kohteita, näkymälinjoja ja –päätteitä sekä aluejulkisivuja ja reunavyöhykkeitä. Tarkastelussa on huomioitu olemassa olevien kohteiden lisäksi kehittämissuunnitelman tavoitetila.

ALUEKOKONAI SUUDET

Keskuspuisto ja Aleksis Kiven patsaan aukio:

Puisto ja aukio muodostavat Kirkonkylän ytimen, kohtaamis- ja tapahtumapaikan, joka toimii identiteetin ja viihtyisyyden vahvistajana. Puiston merkitys Kirkonkylällä on keskeinen ja merkittävä.

Pratikankujan ja Aleksis Kiven tien historiallinen kauppa-alue:

Vanhojen kauppakatuja tunnelma, vanhat rakennukset kivijalkaliikkeineen ja pienimittakaavaisuus luovat katukuvasta erityisen. Katujen tunnelma halutaan säilyttää, mutta mahdollistetaan niiden kehittyminen ja täydennysrakentaminen. Alueen rakennuskannan kerroksellisuus tärkeää.

Kirkkomäki ja Pappila:

Kirkonkylän identiteetin tärkeimpiä elementtejä. Valtakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö, jonka ympäristön kehittäminen tulee tapahtua RKY-alueen ehdoilla.

Lääketehtaan puisto:

Lääketehtaan uuden puiston toiminnallinen kehittäminen ja näkymien avaaminen kytkevät vanhan järvimaiseman osaksi Kirkonkylän keskustaa. Puisto toimii sekä visuaalisena että fyysisenä yhteytenä kohti peltoja.

Vanha järvi:

Vanha kuivunut järven alue ilmentää kulttuurimaisemaa. Peltoaukea on paikallisesti arvokas peltomaisema ja tärkeä identiteettitekijä Kirkonkylällä.

I-LUOKAN RAKENNUSPERINTÖKOHTTEET

Kartalle on merkitty Kirkonkylälle laaditun rakennusperintökohde selvityksen (Arkkitehtitoimisto LPV Oy, 2018) mukaiset I-luokan kohteet. Kohteita koskevassa suunnittelussa tavoitteena rakennushistoriallisten arvojen säilyttäminen ja korjausrakentaminen.

TÄRKEÄ NÄKYMÄN PÄÄTE TAI KOHTA

Kartalle on osoitettu tärkeitä näkymäpäätteitä ja –kohtia, joiden käsittelyyn tulee jatkosuunnittelussa kiinnittää erityistä huomiota. Tärkeät kohdat ovat joko olevia kiintopisteitä tai potentiaalisia hyödyntämättömiä kohtia.

TÄRKEÄT KATUJULKISIVUT/REUNAT

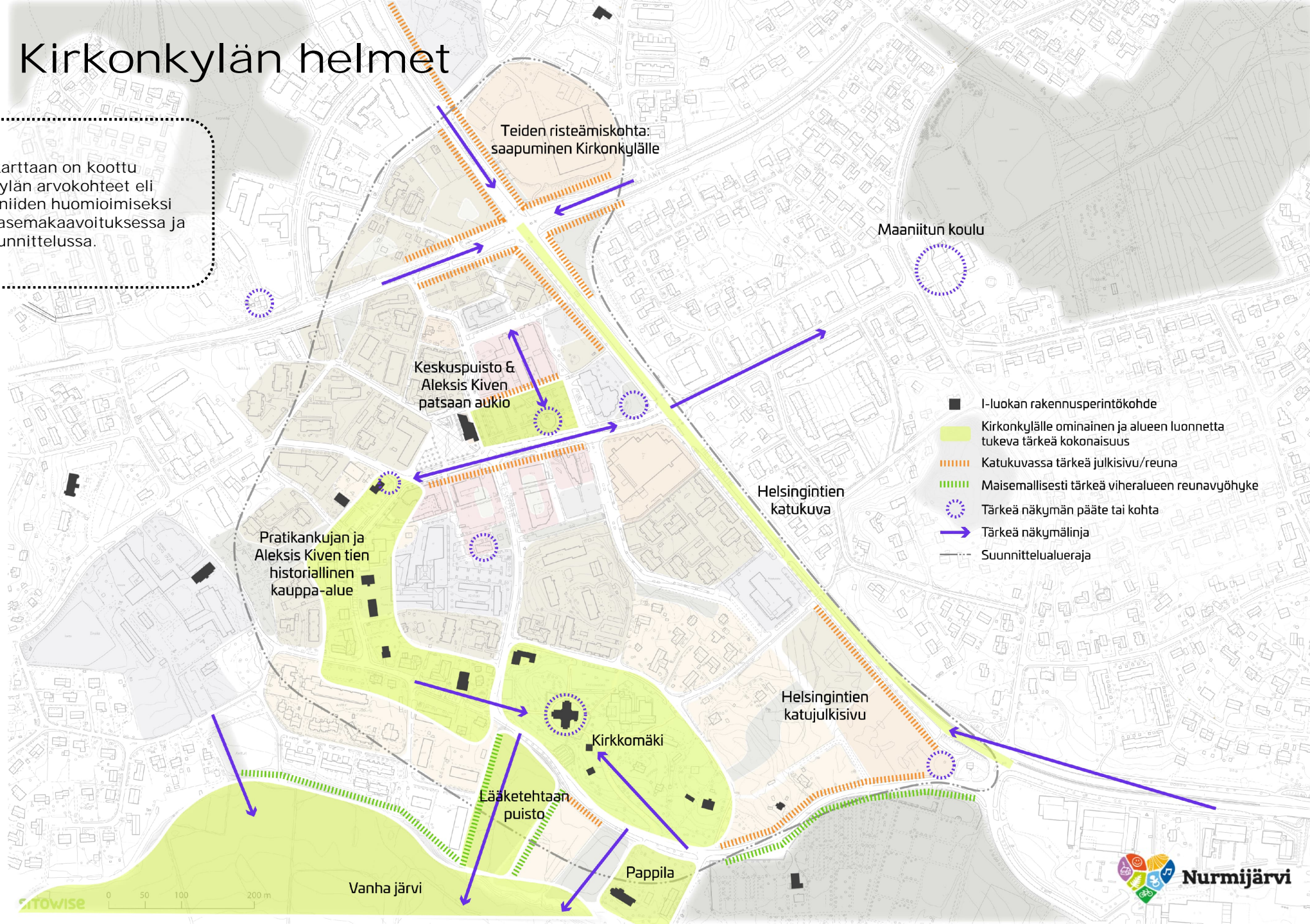
Perttulantien, Rajamäentien, Raalantien ja Helsingintien risteysalueen kautta saavutaan Kirkonkylälle useasta eri suunnasta. Risteysalueen reunat ovat tärkeitä kehittämisen kohteita. Alue viestii saapumisesta Kirkonkylälle. Tärkeä saapumisen näkymälinja muodostuu myös Hämeenlinnantieltä saavuttaessa. Aleksis Kiven tien varrella sijaitseva Kirkonmäen RKY-alue asettaa ympäristölle laatuvaatimuksia. Uuden täydennysrakentamisen tulee sopeutua alueen arvoihin ja kulttuurimiljööseen.

TÄRKEÄT VIHERALUEIDEN REUNAVYÖHYKKEET

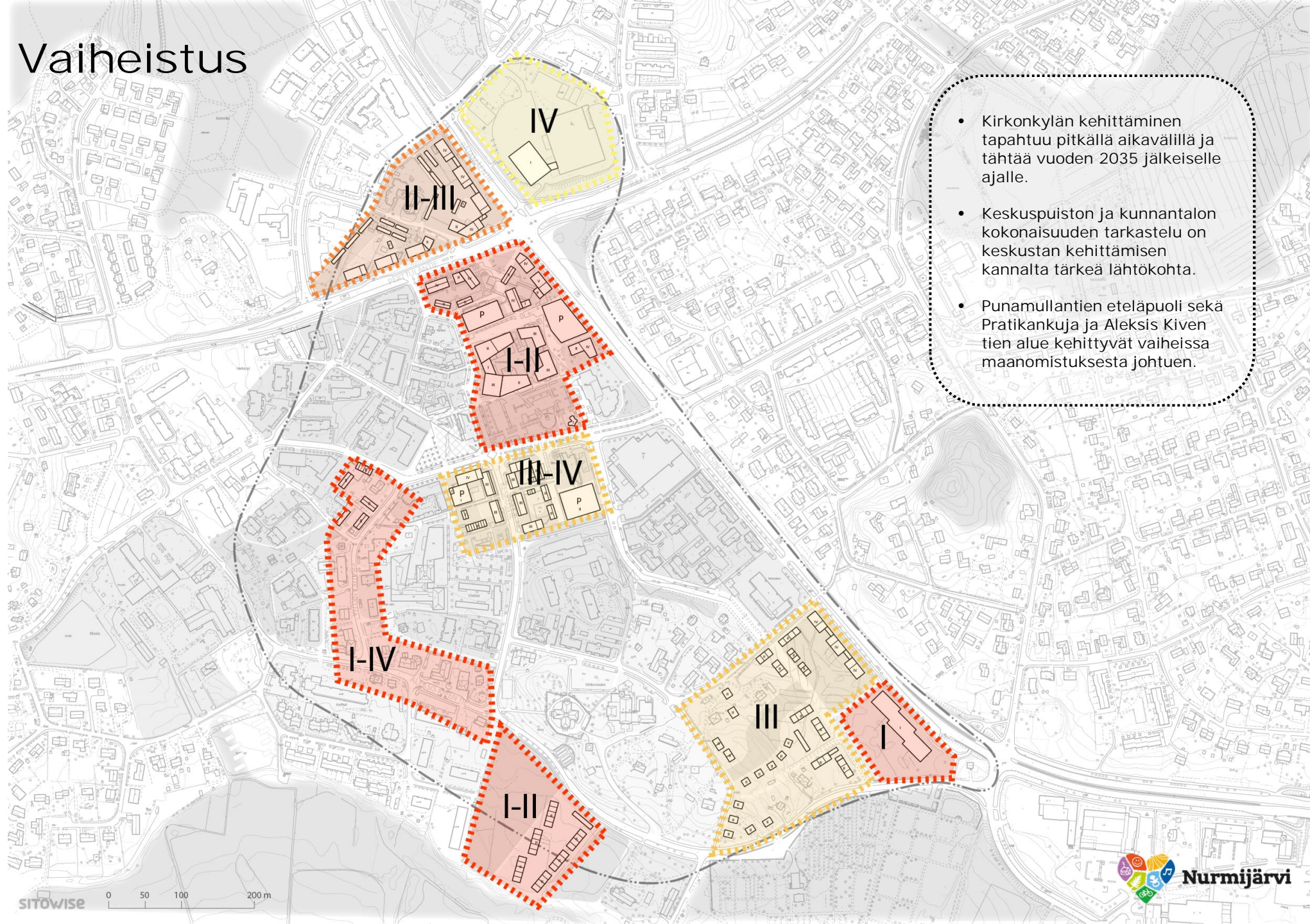
Historiallinen Lääketehtaan alueelle muodostuva puistoalue muodostaa tärkeän viheralueen reunavyöhykkeen sekä yhteyden ympäristöön. Avoimen peltomaiseman tärkeitä reunavyöhykkeitä ovat Lääketehtaan puiston reunat, sekä asuinrakentamiseen rajoittuva pellon pohjoisreuna. Hautumaan reuna Aleksis Kiven tiellä rajautuu Kirkonmäen valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön.

5.4. Kirkonkylän helmet

Teemakarttaan on koottu Kirkonkylän arvokohteet eli helmet huomioimiseksi alueen asemakaavoituksessa ja jatkosuunnittelussa.

5.5. Vaiheistus

6. Vaikutusten arviointi

6. Vaikutusten arviointi

Kehittämissuunnitelma konseptin eri teemoista sekä ilmastovaikutuksista on laadittu yleispiirteinen vaikutusten arviointi. Vaikutusten arviointi on koottu kokonaisuudessaan liiteraporttiin 2.

Kriteeri	Ilmastovaikutusten arviointi
Liikenne	Merkittävin ilmastopäästöjä aiheuttava tekijä yksityisautoilu. Nykyisten ja kehitettävien uusien palvelujen äärelle rakentaminen vähentää matkustamisen tarvetta.
Rakennusten ja tonttien rakentamisen päästöt	Merkittävin ilmastopäästöjä aiheuttavat tekijä on uudisrakentamisen rakennusmateriaalit. Maltillinen kerrosluku mahdollistaa erilaiset runkoratkaisut. Rakennusten rakentamisen päästöt matalammat, jos rakennetaan puurakenteisia rakennuksia. Pientaloissa puurakenteet kerrostaloja tyypillisempiä.
Energiankulutus	Merkittävin ilmastopäästöjä aiheuttavat tekijä on lämmön- ja sähköntuotanto. Tiivis yhdyskuntarakenne mahdollistaa kaukolämmön hyödyntämisen ja alueelliset energiaratkaisut (energian jakaminen tonttirajojen yli). Maltillinen kokonaistehokkuus mahdollistaa energiaomavaraisuutta.
Maaperän ja kasvillisuuden hiilivarastot	Merkittävin ilmastopäästöjä aiheuttavat tekijä on olemassa olevan puuston kaataminen ja pintamaiden kuoriminen (menetettävä hiilivarasto ja tulevaisuuden hiilinielu)
Katu- ja infra-rakentamisen päästöt	Merkittävin ilmastopäästöjä aiheuttavat tekijä on pinnoitettujen alueiden rakennusmateriaalit, maansiirrot. Kehitettävä alue tukeutuu olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen, mikä vähentää katu- ja infrarakentamisen tarvetta.

Kriteeri	Kirkonkylä kukassa
Kaupunkirakenne	Esitetty rakentaminen täydentää ja selkeyttää Kirkonkylän alueen rakennetta mittakaavaan sopeutuen ja luo alueesta selkeän asumisen ja palveluiden kokonaisuuden.
Kaupunkikuva	Hajanainen Kirkonkylä kehittyy ja katukuva muuttuu jäsennetymmäksi, ja mittakaava säilyy. Kirkonkylä muuttuu vehreäksi kyläkeskukseksi.
Maisema	Uusi tiivistävä rakentaminen, viheralueet ja lisätty katuvihreä rytmittävät ja jäsentävät Kirkonkylän keskustan maisemaa. Eteläisten peltojen maisematilan avautuminen luo väljyyttä kylämaisemaan.
Viheralueet	Kirkonkylän alueen viheralueiden määrä ja laatu kasvavat. Keskustan kaupunkipuistosta tulee alueen sydän. Eteläosan vihreästä Kirkonmäen alueesta tulee alueen puistomaisen ympäristön keskittymä.
Virkistys	Virkistysalueita yhdistävien yhteyksien parantaminen luo kattavan, monipuolisemman ja laajemman virkistysverkoston. Eteläisten peltoalueiden liittäminen osaksi virkistysverkostoa laajentaa verkostoa.
Kävely ja pyöräily	Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteet ja reitit paranevat huomattavasti Kirkonkylän alueella. Rakenteen läpi pääsee kävelemään sujuvasti. Ylitysten ja alikulkujen turvallisuuden parantaminen Helsingintien yli parantaa mm. koululaisten kävelyolosuhteita.
Julkinen liikenne	Liikenteen solmukohta linja-autoaseman ympäristössä tarjoaa kattavat palvelut ja luo sujuvat matkaketjut kannustaen kestävämpään liikkumiseen.
Autoliikenne	Liikennemäärät kasvavat maltillisesti. Autoilija liikkuu Kirkonkylän ydinkeskustassa kävelyn ja pyöräilyn ehdoilla.
Pysäköinti	Pysäköinti keskitetään pysäköintilaitoksiin ja tonteille hajautetusti. Maantasopysäköinnin määrää vähennetään tekemällä pysäköinnistä vuorottaispysäköintiä ja nimetöntä.
Palvelut, matkailu ja elinvoima	Keskustan palvelutarjonta monipuolistuu ja kasvaa jonkin verran. Palvelut suunnattu alueen toimijoille. Vetovoimaisuus myös vierailijoiden näkökulmasta kasvaa.

7. Vuorovaikutus

8. Huomioita jatkosuunnitteluun

8. Huomioita jatkosuunnitteluun: Kirkonkylän vetovoiman kasvattaminen

- Keskuspuiston ja uuden keskustakorttelin kehittäminen ensimmäisessä vaiheessa laukaisee positiivisen kehityksen alueelle. Ydinalueen laadukas toteutus on olennaista, toimii uuden Kirkonkylän käyntikorttina ja kehityksen veturina.
- Pohdintaan arkkitehtuurikilpailun järjestäminen: keskustapuisto & keskustakortteli
- On merkittävää alueen vetovoiman ja imagon kannalta, millaisena alue hahmottuu sinne saapuessa tai sitä ohittaessa. Isossa roolissa ovat alueen julkisivut Helsingintien ja Perttulantien suuntiin sekä maamerkit, kuten rakennukset ja ympäristötaide sekä viherrakenne.
- Rakennuskannan ajallinen kerroksellisuus on alueelle luonteenomaista ja arvo itsessään. Tämä tulee huomioida asemakaavamuutoksissa ja pyrkiä säilyttämään vanhaa rakennetta mahdollisuuksien mukaan.
- Alueella on potentiaalia tapahtumien ja matkailun kehittämiseen. Alueen tarinan ja imagon kehittäminen ja näkyväksi tuominen mm. Aleksis Kivi ja seitsemän veljestä-teeman hyödyntäminen. Esimerkiksi opastettu kävelyreitti Kirkonkylän kiinnostavien kohtien läpi, brändätyt tapahtumat. Yleisten alueiden eläväisyys ja houkuttelevuus: ympäristö- ja teatteritaide, kiertokävelyt, arkkitehtuurin historia, visuaaliset ja kokemukselliset

ulkotilat ja reitit. Matkailua ja identiteettiä tukemaan Kirkonkylälle suunniteltu opastus ja reittien konseptointi.

- Palveluiden keskittäminen keskusta-alueelle, esim. ravintola- ja kahvilapalvelut ja muuntautumiskykyiset liiketilat.
- Nuorille suunnattujen oleskelu- ja harrastuspaikkojen lisääminen.
- Tutkitaan uudenlaisia asumiskonsepteja keskustassa. Puurakentamisen suosiminen ja kestävyys osana asemakaavoitusta ja vetovoimaa. Keskusta-alueella huolehditaan riittävästä tiivyydestä elinvoiman ja elävyyden lisäämiseksi, kuitenkin säilyttäen alueelle luonteenomaisen mittakaavan.

8. Huomioita jatkosuunnitteluun: Liikenne ja pysäköinti

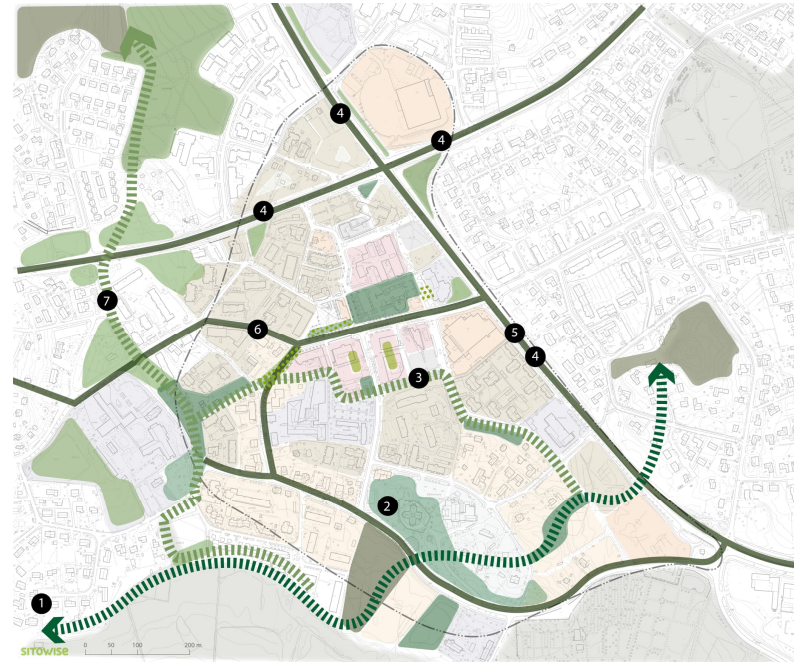
- Helsingintien katu ympäristön kehittäminen autoilun sekä jalankulun näkökulmasta. Estevaikutuksen vähentäminen olennaista Kirkonkylän kehittämisessä sekä viereisen asutuksen osalta melusuojaustarpeiden huomioiminen katujärjestelyissä.
- Shared space ja pyöräkatualueiden edistäminen voisi tapahtua kokeilujen kautta. Tällöin on huolehdittava riittävän kattavasta ja laadukkaasta toteutuksesta, jotta kokeilu on kannattavaa ja antaa eväitä jatkosuunnitteluun.
- Pysäköintinormin tarkastelu erityisesti keskustan ydinkorttelien alueella sekä vuorottaispysäköinnin tutkiminen ovat olennaisia laadukkaan ja viihtyisän keskustan muodostamiseksi. Tätä tukisi myös pysäköintivalvonnan järjestäminen.
- Kestävien liikkumismuotojen edellytysten parantaminen otettava huomioon kokonaisvaltaisesti kaikilla suunnittelutasoilla ja -kohteissa. Tässä olennaista on uusien kävelyn ja pyöräilyn reittien, pääkatujen kehitettävien tasoyllitysten, toimivan liikenteen solmukohdan ja joukkoliikenteen liityntäpysäköinnin (myös pyöräliikenne) toteuttaminen.
- Esteettömyystoimenpiteiden huomioiminen valtakunnallisen ohjeistuksen mukaisesti katujärjestelyissä esteettömyyden erikoistason alueella.

- Saattoliikenteen järjestämisestä Lastenkampukselle tulee huomioida jatkosuunnittelussa.
- Paloasemalta Aleksis Kiven tielle ulottuvaa uutta katuyhteyttä voidaan tutkia toteutettavan hidaskatuna.

8. Huomioita jatkosuunnitteluun: Viherverkosto

- Vanhan maantien osuuden (nyk. Aleksis Kiven tie ja Punamullantien länsiosa) katu ympäristön suunnittelu on tärkeää vihreän ympäristön mittakaavan ja tunnelman säilymiseksi erityisesti RKY-alueella. Toivottavaa myös katuosuuksilla, jotka eivät kuulu RKY-alueeseen, mutta omaavat arvokkaita piirteitä ja joiden välitön ympäristö sisältää historiallisia kerrostumia (Parkkimäen kohta, vanhan kyläkeskuksen ympäristö Aleksis Kiven tie välillä Pratikankuja-Keskustie, Hautausmaan kohta) ja ovat luonteva osa tai jatke vanhalle kyläkeskustalle.
- Itä-Länsisuuntaisten puustoisten yhteyksien parantaminen yhtenäisiksi ja niiden kehittäminen (katuvihreän maksimoinnin mahdollisuuksien tutkiminen).
- Kyläkeskusta kiertävän rengasmaisen yhteyden kehittäminen laadukkaaksi ekologiseksi yhteydeksi virkistysreitit rinnalla.
- Pohjois-eteläsuuntaisen puistomaisen yhteyden kehittäminen.
- Niittyverkoston kehittämisen tarkastelu.
- Urheilupuiston viherrakenteen kehittäminen viherverkkoa paremmin tukeväksi alueeksi.

- Sinisen verkoston kehittämistarpeen sekä hulevesiverkoston kokonaisvaltainen tarkastelu keskusta-alueella.
- Urheilupuiston hulevesien suunnittelu ja liittäminen osaksi laajempaa kokonaisuutta.

8. Huomioita jatkosuunnitteluun: Virkistysverkosto ja maisema

- Itä-Länsisuuntaisten yhteyksien kehittäminen keskusta-alueella: keskeisten jalankulkuyhteyksien jatkuvuuden parantaminen ja reittien selkeyttäminen, liikuntaa tukevien toimintojen sijoittaminen reiteille.
- Kyläkeskusta kiertävän rengasmaisen virkistysreitin kehittäminen: uutena osuutena pellonvieruksen ja jokilaakson reittiyhteys.
- Kirkonkylän alueen virkistysreitistön kehittäminen kutsuvaksi, toiminnalliseksi ja yhtenäiseksi sekä opastuksen lisääminen.
- Urheilupuiston alueen virkistysreitistön käytön maksimoinnin ja alueen toiminnallisuutta lisäävä eri käyttäjäryhmät huomioiva kehittäminen.
- Kirkonmäen kulttuurimaisemassa tärkeänä elementtinä näkymien palauttamisen tarkempi tarkastelu, erityisesti eteläiset näkymät Kirkonmäen ja peltomaiseman välillä.

Ote maisema- ja viherverkostoselvityksen kehitettävästä virkistysverkostosta. (Nurmijärven kirkonkylän maisema- ja viherverkostoselvitys, Sitowise Oy, 2023).

Lähteet

- Arkkitehtitoimisto LPV Oy, Nurmijärven keskusta-alueet, rakennusperintöselvitysluonnos, 2017
- Arkkitehtitoimisto Jukka Turtiainen Oy, Nurmijärven Kirkonkylän keskusta, Ideasuunnitelman tarkistus, 1996
- FCG, Maankäytön kehityskuvan asiantuntija-arviointi, kauppa, 2010
- Nurmijärven kunnan tekeillä olevien asemakaavojen aineistot
- Nurmijärven kunta, Kirkonkylän osayleiskaava, 2023
- Nurmijärven kunta, Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelma, asukaskyselyn tulokset, 2023
- Nurmijärven kunta, Kirkonkylän keskusta-alueen täydennysrakentamisperiaatteet, 2020
- Nurmijärven kunta, Nurmijärven pysäköintinormiselvitys, 2019
- Nurmijärven kunta, Hyvinvointia ja arjen sujuvuutta Kirkonkylällä; Osayleiskaavan laatimiseen ja Kirkonkylän keskustan kehittämiseen liittyvän Harava-verkkokyselyn tuloksia, 2017
- Nurmijärven kunta, Nurmijärven kevyen liikenteen verkoston ja ulkoilureitistön suunnitelma, 2010
- Ramboll, Nurmijärven Kirkonkylän keskustan asemakaavoitusta tukeva liikenneselvitys, 2022
- Ramboll, Nurmijärven yhteiskoulun pysäköintiselvitys, 2022
- Ramboll, Vanhan Kirkonkylän asemakaavamuutoksen meluselvitys, 2022
- Sitowise Oy, Maisema- ja viherverkostoselvitys, 2023
- Sitowise Oy, Kirkonkylän kaupallinen selvitys, 2023
- Strafica Oy, Nurmijärven Kirkonkylän ja Rajamäen liikenneverkkoselvityksen päivitys, 2014
- Sweco Oy, Toreeninkulman II asemakaava-alueen melusuojaussuunnitelma, 2021
- WSP, Nurmijärven palveluverkkoselvitys, 2016
- Lammi, E. & Routasuo, P. (2017) Nurmijärven kirkonkylän ekologiset yhteydet
- Routasuo, P. & Lammi, E. (2018) Kirkonkylän selvitysalueen luontoselvitys 2013. Päivitys.

LIITTEET

LIITE 1 Vuorovaikutusraportti

LIITE 2 Vaikutusten arviointi

LIITE 3 Pratikankujan ja Aleksis Kiven tien kehittäminen, vetovoima ja kaupalliset edellytykset

Nurmijärvi

SITOWISE

